

PATVIRTINTA

Joniškio rajono savivaldybės tarybos

2024 m.

d. sprendimu Nr. T-

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2024 M. SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS IVADAS

1. Bendroji informacija

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 ir 7 straipsniuose apibrėžtos savivaldybių savarankiškosios ir valstybinės (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijos, nustatančios savivaldybių atsakomybę planuojant ir organizuojant socialines paslaugas.

Joniškio rajono savivaldybės 2024 m. socialinių paslaugų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais ir socialinių paslaugų plano forma, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“, Socialinių paslaugų katalogu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“.

Pagrindinis Joniškio rajono savivaldybės 2024 m. socialinių paslaugų plano tikslas – nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis, socialinių paslaugų plėtros, finansavimo poreikį ir lėšų paskirstymą.

Joniškio rajono savivaldybės 2024 m. socialinių paslaugų planas (toliau – Planas) parengtas atsižvelgiant į Joniškio rajono savivaldybės 2024 m. biudžete planuojamas finansuoti priemones ir Joniškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2024–2026 m. strateginio veiklos plano 3 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 01 02 ir 01 03 uždaviniams – „Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų infrastruktūrą“, „Skatinti įvairių gyventojų grupių integraciją ir teikti kokybiškas bei poreikius atitinkančias socialines paslaugas“ – įgyvendinti planuojamas lėšas.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Socialinių paslaugų teikimo tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ir stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai nustatomi atsižvelgiant į gyventojų poreikius.

Savivaldybės 2024 m. socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

1. Teikti kokybiškas bei įvairių gyventojų grupių poreikius atitinkančias socialines paslaugas.

2. Vykdyti socialinių paslaugų plėtrą

Tikslams įgyvendinti numatyti uždaviniai:

1. Analizuoti senyvo amžiaus asmenų ir asmenų su negalia socialinės priežiūros paslaugų poreikį ir didinti paslaugų namuose prieinamumą.

2. Teikti socialines paslaugas asmenims su proto ir psichikos negalia, taikant atvejo vadybos modelį.

3. Bendradarbiauti su nevyriausybinėmis ir bendruomeninėmis organizacijomis, vykdam socialinių paslaugų plėtrą.

Plane numatytos prioritinės gairės koreliuoja su:

- Valstybės ilgalaikės raidos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187, pagrindiniu tikslu – „Sukurti aplinką plėtoti šalies materialinei ir dvasinei gerovei, kurią apibendrintai nusako žinių visuomenė, saugi visuomenė ir konkurencinga ekonomika“, kryptį – „Socialinės paramos plėtra ir skurdo bei socialinės atskirties įveikimas“ ir jos pagrindiniais veiksmais – „Įvykdyti socialinių paslaugų reformą, kuri apibrėžtų veiksmingesnius socialinių paslaugų organizavimo būdus, skatintų pačius paslaugų gavėjus ieškoti savipagalbos būdų, pertvarkytų paslaugų finansavimą, sukurtų bendrą socialinių paslaugų standartų, kokybės vertinimo ir kontrolės mechanizmą“, „Geriau panaudoti nevyriausybinę organizacijų išteklius ir gebėjimus socialinei paramai tobulinti“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2024–2026 m. strateginio veiklos plano I ir II prioritetais – „Individualizuotos socialinės paslaugos ir socialinės srities darbuotojų įgalinimas“ ir Neįgalųjų teisių apsauga ir paslaugų plėtra“;
- Savivaldybės 2021–2027 metų strateginio plėtros plano I prioriteto „Išsilavinusi, sveika ir socialiai atsakinga visuomenė“ tikslais: „Visiems prieinamos socialinės paslaugos“, „Socialiai pažeidžiamos bendruomenės stiprinimas“, „Palankios aplinkos vaikui ir šeimai kūrimas“;
- Savivaldybės 2024–2026 m. strateginio veiklos plano 3 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 01 02 ir 01 03 uždaviniais – „Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų infrastruktūrą“, „Skatinti įvairių gyventojų grupių integraciją ir teikti kokybiškas bei poreikius atitinkančias socialines paslaugas“.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Planą rengė Joniškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus (toliau – Skyrius) vedėja Laima Klemienė ir Skyriaus vyriausioji specialistė Aistė Milašienė. Siūlymus ir informaciją teikė Savivaldybės socialines paslaugas teikiančių įstaigų atsakingi darbuotojai, Savivaldybės buhalterinę apskaitą vykdantys specialistai, Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių darbuotojai.

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Joniškio rajono savivaldybės socialinės, ekonominės ir demografinės situacijos vertinimas

Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portalo duomenis gyventojų skaičius Savivaldybėje 2024 m. pradžioje siekė 20 289 (2023 m. pradžioje – 20 542). Savivaldybės gyventojų dalis 2024 m. pradžioje sudarė 0,70 proc. (2023 m. pradžioje – 0,71 proc.) visų šalies gyventojų. Lietuvoje 2024 m. pradžioje gyveno 2 886 515 asmenys (2023 m. pradžioje – 2 857 279 gyventojai) (4.1 lentelė).

4.1. lentelė. Gyventojų skaičius Joniškio rajone

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius		
		2022-01-01	2023-01-01	2024-01-01*
1.	Gyventojų skaičius	20 898	20 542	20 289
	iš jų:			
1.1.	mieste	9 765	9 660	9 663
1.2.	kaime	11 133	10 882	10 626
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:			
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai (65 m. ir vyresni)	4 731	4 731	4 832
2.2.	suaugę neįgalūs asmenys (gaunantys neįgalumo pensiją)	1 775	1 757	1 713
2.3.	vaikai	3 103	3 277	3 148
2.4.	vaikai su negalia (gaunantys šalpos neįgalumo pensiją)	138	144	152

2.5.	socialinės rizikos vaikai	-	-	-
3.	Šeimos, patiriančios riziką (vidutiniškai per ketvirtį)	137	119	110
4.	Vaikų skaičius šeimose, patiriančiose riziką, (vidutiniškai per ketvirtį)	293	257	234

Šaltinis www.stat.gov.lt, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos informacija

* išankstiniai duomenys

Įtakos mažėjančiam gyventojų skaičiaus rodikliui rajone turėjo gimstamumo ir mirtingumo apimtys. Neigiamos tendencijos fiksuojamos vertinant natūralią gyventojų kaitą, kuri yra neigiama, tačiau palyginti pastarųjų trijų metų rodiklius prognozės yra pozityvesnės (4.2 lentelė).

4.2. lentelė. Natūrali gyventojų kaita Joniškio rajone

Metai	2019	2020	2021	2022	2023*
Gimė	172	134	168	168	143
Mirė	349	411	416	434	339
Natūrali kaita	-177	-277	-248	-266	-196

* – 2024 m. pradžios duomenimis

Šaltinis www.stat.gov.lt

Savivaldybėje yra 10 seniūnijų, iš kurių gausiausios pagal gyventojų skaičių yra Joniškio, Žagarės ir Skaistgirio seniūnijos (4.3 lentelė). Miesto gyventojai 2024 m. pradžioje sudarė 47,6 proc. (2023 m. pradžioje – 47,0 proc., 2022 m. pradžioje – 46,7 proc.) visų rajono gyventojų. Valstybės duomenų agentūros duomenimis didesnė dalis Savivaldybės gyventojų gyvena kaime, jie 2024 m. pradžioje sudarė 52,4 proc. (2023 m. pradžioje – 53,0 proc.; 2022 m. pradžioje – 53,3 proc.) rajono gyventojų. Tuo tarpu, vertinant Lietuvos mastu, kaimiškos teritorijos gyventojai 2024 m. pradžioje sudarė 31,2 proc. nuo visų gyventojų (2023 m. pradžioje – 31,2 proc. nuo visų gyventojų).

4.3. lentelė. Gyventojų skaičiaus kaita seniūnijose

Eil. Nr.	Seniūnija	2022 m. sausio 1 d.		2023 m. sausio 1 d.		2024 m. sausio 1 d.	
		Vyrai	Moterys	Vyrai	Moterys	Vyrai	Moterys
1.	Gaižaičių	205	190	199	178	179	160
2.	Gataučių	675	668	653	654	635	631
3.	Joniškio	4560	5543	4476	5468	4435	5450
4.	Kepalių	761	726	736	709	714	693
5.	Kriukų	611	554	587	541	584	530
6.	Rudiškių	328	317	317	296	303	275
7.	Satkūnų	566	555	562	534	548	514
8.	Saugėlaukio	648	643	612	550	583	539
9.	Skaistgirio	1002	1003	960	982	940	948
10.	Žagarės	1246	1411	1085	1460	1162	1262
Iš viso:		10602	11610	10187	11372	10083	11002

Šaltinis Gyventojų registro duomenys

Rajono gyventojų socialinių paslaugų poreikis yra tiesiogiai susijęs su vykstančiais socialiniais procesais visuomenėje. Juos lemia tiek objektyvūs, tiek subjektyvūs veiksniai: gyventojų senėjimas, dalyvumo lygis, nedarbas, emigracija, žalingi įpročiai, skatinantys socialinę riziką ir vaikų nepriežiūrą.

Demografinis senėjimas. Joniškio rajone visuomenės senėjimo procesus lemia žemas gimstamumo lygis ir jaunų, darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus mažėjimas, vidinė ir tarptautinė migracija. Rajono gyventojų senėjimo tendenciją atspindi išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas. Šis rodiklis nurodo vaikų iki 14 metų amžiaus ir pagyvenusius (65 ir vyresnių) žmonių skaičių, tenkantį šimtui 14-64 metų amžiaus gyventojų (4.4 lentelė).

4.4. lentelė. Išlaikomo amžiaus žmonių koeficiento kaita 2020–2023 m.

Metai	2020 m. pradžioje		2021 m. pradžioje		2022 m. pradžioje		2023 m. pradžioje	
	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni	0-14	65 ir vyresni
Lietuva	23	31	23	30	23	31	23	31
Šiaulių apsk.	22	33	21	33	21	33	21	33
Joniškio r. sav.	20	37	18	34	18	35	18	35

Šaltinis www.stat.gov.lt

Senyvo amžiaus asmenys yra viena iš svarbiausių socialinių paslaugų gavėjų grupių. Dažniausiai senyvo amžiaus asmenims reikalingos pagalbos į namus, socialinės globos, transporto paslaugos, techninės pagalbos priemonės (vežimėliai asmenims su negalia, vaikštynės, pozicionavimo priemonės), būsto pritaikymo ir kitos paslaugos.

Asmenys su negalia. Įgyvendinant asmenų su negalia socialinės integracijos tikslus, svarbu teikti socialines paslaugas nasmenims su negalia ir jų šeimoms, užtikrinant lygias galimybes jiems dalyvauti visose visuomenės gyvenimo srityse. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis 2023 m. finansinę paramą dėl neįgalumo gavo 2344 asmenys (2022 m. – 2233, 2021 m. – 2251). Didėja gyventojų, kuriems pakartotinai nustatomas neįgalumas, skaičius.

Daliai neįgalių vaikų, darbingo amžiaus ar senatvės amžių sukakusių gyventojų dėl sveikatos sutrikimų nustatyti specialieji nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikiai, kurių pagrindu mokamos tikslinės kompensacijos. Iki 2024 m. sausio 1 d. Skyriuje 1306 (2022 m. – 1157; 2021 m. – 1072) gyventojams buvo mokama priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinė kompensacija, 477 asmenims (2022 m. – 440; 2021 m. – 477) – slaugos išlaidų tikslinė kompensacija.

Asmenys, patiriantys riziką. Tai darbingo amžiaus asmenys, kurie piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, išitraukę ar linkę išitraukti į nusikalstamą veiklą, patyrę ar gali patirti psichologinę, prievartą, smurtą šeimoje, yra benamiai, paleisti iš pataisos įstaigų ir iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Daugumai šių asmenų reikalinga socialinio darbuotojo pagalba, laikino apnakvindinimo ir laikino apgyvendinimo ir kitos paslaugos, vienkartinė finansinė parama. 2023 m. laikino apgyvendinimo ir apnakvindinimo paslaugos suteiktos 43 asmenims, finansinė parama Skyriuje skirta 11 iš laisvės atėmimo vietų grįžusių asmenų.

Šeimos, patiriančios riziką, susiduria su įvairiomis problemomis, kurias lemia socialinių įgūdžių stoka, piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis. Dėl socialinių įgūdžių stokos tėvai negeba tinkamai prižiūrėti vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą. Kaip matyti iš 4.5 lentelėje pateiktų duomenų, Joniškio rajono šeimų, patiriančių socialinę riziką, skaičius 2023 m. mažėjo.

4.5. lentelė. Šeimų, patiriančių riziką, ir jose augančių vaikų skaičius Joniškio r. 2019–2023 m. (vidutiniškai per ketvirtį)

Metai	2019	2020	2021	2022	2023
Šeima, patirianti riziką	93	132	137	119	110
Šeimose, patiriančiose riziką, augančių vaikų skaičius	221	289	293	257	234

Šaltinis Savivaldybės administracija

Socialinių įgūdžių stoka, alkoholio vartojimas, asocialus gyvenimo būdas yra pagrindinės smurto artimoje aplinkoje kilimo priežastys. Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Joniškio rajono policijos komisariato duomenimis, 2023 m. rajone dėl smurto artimoje aplinkoje registruota 113 nusikalstamų veikų (2022 m. – 122, 2021 m. – 101). Tuo tarpu, nepilnamečių teisės pažeidimų srityje buvo fiksuoti 115 (2022 m. – 79, 2021 m. – 86) administraciniai nusižengimai. Nusikalstamų veikų skaičius, kurių padarymu įtariamai ar kaltinami nepilnamečiai, 2023 m. padidėjo

iki 36 (2022 m. – 12, 2021 m. – 16).

Tėvų globos netekę vaikai. Per 2023 m. Savivaldybėje buvo globojami 59 be tėvų globos likę vaikai (2022 m. – 73, 2021 m. – 92), iš kurių 39 vaikai – šeimose, 10 vaikų – pas budinčius globotojus, 10 vaikų – bendruomeniniuose vaikų globos namuose Joniškyje ir Skaistgiryje.

Kiti rodikliai. Socialinių paslaugų poreikio svyravimus lemia migracijos, nedarbo lygio, užimtumo, finansiniai rodikliai.

Nesėkmingas integravimasis į darbo rinką ir užimtumo stoka yra vieni svarbiausių neigiamų veiksnių, lemiančių daugelio kitų socialinių problemų atsiradimą. Siekiant spręsti nedarbo problemas ir mažinti ilgalaikių bedarbių skaičių, rajone toliau įgyvendinama Savivaldybės užimtumo didinimo programa. Įgyvendinant užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modelį, 2023 m. paslaugos buvo teiktos 60 darbo rinkai besirengiančių asmenų, 39 asmenys pagal programą dirbo laikino pobūdžio darbus. Dėl teigiamų pastarųjų metų programos įgyvendinimo rezultatų Savivaldybėje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis nuo 14,8 proc. 2021 m. sumažėjo iki 8,5 proc. 2023 m.

2020–2023 m. socialiniai rodikliai pateikti 4.6 lentelėje.

4.6. lentelė. Socialiniai rodikliai 2020–2023 m.

Metai (metų pabaigoje)	2020	2021	2022	2023
Rodiklis				
<i>Nedarbo lygis</i>				
Joniškio r. sav.	15,0	14,8	8,6	8,5
Šiaulių apsk.	12,5	12,7	8,8	9,0
Lietuvoje	12,6	13,0	9,0	9,1
<i>Vidaus ir tarptautinė migracija</i>				
Atvykusieji ir imigrantai	838	714	771	648*
Išvykusieji ir emigrantai	732	840	843	720*
Neto migracija	+106	-126	-72	-72
<i>Santuokos</i>	92	80	86	75
<i>Ištuokos</i>	53	56	50	78

Šaltinis www.stat.gov.lt; Savivaldybės administracija; Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

* - išankstiniai duomenys

Nepalankios demografinės tendencijos – mažas gimstamumas, šeimos struktūros kitimas, visuomenės senėjimas, esantis nedarbo lygis, jaunų žmonių vidinė ir tarptautinė migracija, lemia socialinių problemų gausėjimą, dėl kurių auga socialinės paramos išlaidos ir socialinių paslaugų poreikis.

5. Socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė

Joniškio rajone pagrindinė socialinių paslaugų organizatorė yra Savivaldybė, o socialines paslaugas teikia biudžetinės, viešosios ir privačios įstaigos, t. y. stacionarios ir nestacionarios socialinės globos, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigos. Savivaldybėje sukurtas bazinis socialinių paslaugų institucijų tinklas (5.1 lentelė).

5.1. lentelė. Socialinių paslaugų infrastruktūra Savivaldybėje

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal socialines grupes ¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ²	Vietų (gavėjų ³) skaičius	
				Iš viso	Iš jų finansuojamų

¹Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus

²Apskritis, savivaldybės, nevyriausybinų organizacijų, privačios ir kt.

³ Maksimalus lankytojų skaičius per dieną

					Savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“	Savivaldybė ir Švč. M. Marijos parapija	35	iki 20
		Beržėnų senjorų namai	UAB „Sagera“	40	iki 15
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai	Savivaldybė	14	14
		Jurdaičių socialinės globos namai	LR SADM	260	Pagal poreikį
2.	Laikino gyvenimo namai	Krizių centras-nakvynės namai (Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro padalinys)	Savivaldybė	26	26
3.	Dienos socialinės globos centrai	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	Savivaldybė	44	44
		Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras	Savivaldybė	25	25
4.	Savarankiško gyvenimo namai	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai	Savivaldybė	4	4
5.	Socialinės priežiūros centrai	Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras	Bendruomenė	25	Iš dalies
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras „Spindulys“ (Žagarėje)	Savivaldybė	46	Iš dalies
		Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras „Draugystės tiltas“ (Skaistgiryje)	Savivaldybė	20	Iš dalies
		Joniškio rajono švietimo centro Vaikų dienos centras „Žadintuvas“ (Joniškyje)	Savivaldybė	42	Iš dalies
		Joniškio rajono švietimo centro Vaikų dienos centras „Erdvė“ (Kriukuose)	Savivaldybė	25	Iš dalies
6.	Nevyriausybinių organizacijos	Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija	Asociacija	~ 30 narių	-
		Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Joniškio Viltis“	Asociacija	~ 50 narių	-
		Joniškio rajono neįgaliųjų draugija	Asociacija	~ 250 narių	-
		Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Joniškio rajono filialas	Viešoji įstaiga	~ 50 narių	-
		Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“	Asociacija	~ 60 narių	-
		Šiaulių kurčiųjų rehabilitacijos centras (Joniškio rajonas)	Viešoji įstaiga	~ 20 narių	-
		Joniškio „Lietaus vaikai“	Asociacija	~ 20 narių	-
7.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus tarnyba, socialinių paslaugų centras ir kt.)	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras (transporto paslaugos, pagalba į namus, laikinas apgyvendinimas ir apnakvindinimas, krizių įveikimo pagalba, dienos socialinė globa namuose)	Viešoji įstaiga (Žmonių su negalia aplinkos pritaikymo asociacijos; Savivaldybė)	Pagal poreikį	Finansuojama Savivaldybės
		Joniškio rajono švietimo centro Joniškio atviras jaunimo centras	Savivaldybė	Pagal poreikį	Finansuojama Savivaldybės
		Šiaulių gestų kalbos vertėjų centras (gestų kalbos vertimo paslaugos)	LR SADM	Pagal poreikį	-

Savivaldybėje yra viena biudžetinė socialinių paslaugų įstaiga – Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras. Prie biudžetinių švietimo įstaigų įsteigti du dienos užimtumo centrai, skirti asmenims su proto ir psichikos negalia. Kitas socialines paslaugas teikia NVO ir privačios įstaigos, kurias Savivaldybė finansuoja programiniu principu arba paslaugas perka.

6. Socialinių paslaugų infrastruktūros išdėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigų tinklas išdėstytas visoje rajono teritorijoje. Svarbiausios Savivaldybės socialines paslaugas teikiančios įstaigos yra Joniškio ir Žagarės miestuose.

6.1. lentelė. Socialinių paslaugų įstaigų sklaida

Seniūnija	Įstaigos pavadinimas
Gataučių	Mekių kaimo bendruomenės Vaikų dienos centras
Joniškio	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras
	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centro Krizių centras-nakvynės namai
	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras
	Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“
	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai
	Joniškio rajono švietimo centro vaikų dienos centras „Žadintuvas“
	Joniškio rajono švietimo centro Atviras jaunimo centras
Kriukų	Joniškio rajono švietimo centro vaikų dienos centras „Erdvė“
Rudiškių	Beržėnų senjorų namai
Satkūnų	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai
Skaistgirio	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai
	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras „Draugystės tiltas“
	Jurdaičių socialinės globos namai
Žagarės	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras
	Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras
	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų dienos centras „Spindulys“

Savivaldybės seniūnijų gyventojų sudėtis pagal amžių ir socialines problemas tiesiogiai koreliuoja su socialinių paslaugų poreikio rodikliais. Nors pagrindinės socialines paslaugas teikiančios įstaigos įsikūrę Joniškio ir Žagarėje, siekiant užtikrinti socialinės priežiūros ir socialinės globos pasiekiamumą, šios įstaigos paslaugas organizuoja visoje rajono teritorijoje. Socialinių paslaugų prieinamumo atskirose rajono seniūnijose duomenys pateikti 6.2 lentelėje.

6.2. lentelė. Socialinių paslaugų prieinamumas Savivaldybės seniūnijų gyventojams

Rodiklis	Seniūnija									
	Gaizaičių	Gataučių	Joniškio	Kepalių	Kriukų	Rudiškių	Satkūnų	Saugėlaukio	Skaistgirio	Žagarės
Gyventojų skaičius seniūnijoje (2023-12-31), iš jų:	336	1266	9885	1407	1114	578	1062	1122	1888	2424
vaikų iki 18 m. skaičius	32	196	1359	220	175	78	159	173	238	298
18-65 m. gyventojų skaičius	234	846	5989	891	680	360	689	726	1188	1481
65 m. ir vyresni gyventojai	70	224	2537	296	259	140	214	223	462	645
Preveninės socialinės paslaugos:										
Potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieška	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Kompleksinės paslaugos šeimai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Darbas su bendruomene	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Šeimos konferencija	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Atvirasis darbas su jaunimu	-	-	-	x	x	-	-	-	-	x

Mobilus darbas su jaunimu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bendrosios socialinės paslaugos:										
Informavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konsultavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tarpininkavimas ir atstovavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Maitinimo organizavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Transporto organizavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Sociokultūrinės paslaugos	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Darbas su jaunimu gatvėje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Socialinės priežiūros paslaugos:										
Pagalba į namus	-	x	x	x	x	x	-	x	x	x
Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Palydėjimo paslauga jaunuoliams	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Socialinė priežiūra šeimoms	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose (mamos su vaikais)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Socialinė rehabilitacija asmenims su negalia bendruomenėje	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Laikinas apnakvindinimas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Psichosocialinė pagalba	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Apgyvendinimas nakvynės namuose	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams ir šeimynų steigėjams, dalyviams ar besirengiantiems jais tapti	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Apgyvendinimas apsaugotame būste	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vaikų dienos socialinė priežiūra	-	x	x	-	x	-	-	-	x	x
Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Pagalbos pinigai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Socialinės globos paslaugos:										
Dienos socialinė globa institucijoje	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dienos socialinė globa asmens namuose	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Trumpalaikė socialinė globa	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Laikinas atokvėpis (globa)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ilgalaikė socialinė globa (be tėvų globos likusiems vaikams)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ilgalaikė socialinė globa (senų žmonių)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ilgalaikė socialinė globa (asmenų su psichikos negalia)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Savivaldybės gyventojams paslaugų prieinamumas yra pakankamas. Didžiausią dėmesį ir toliau reikia skirti socialinių paslaugų, skirtų senyvo amžiaus ir asmenims su negalia, plėtrai – teikti paslaugas į namus Gaižaičių ir Satkūnų seniūnijose, steigti savarankiško gyvenimo namus, grupinio gyvenimo namus ir dienos užimtumo centrus senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia.

7. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Socialinės paslaugos Savivaldybėje planuojamos vertinant gyventojų socialinių paslaugų poreikį pagal jų amžių, nustatytą dalyvumo lygį, specialiuosius poreikius, gyvenamąją vietovę. Socialinių paslaugų poreikio įvertinimo per 2023 m. rajono gyventojams duomenys pateikti 7.1 lentelėje.

7.1. lentelė. Socialinių paslaugų poreikio įvertinimas 2023 m.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal socialines grupes ⁴	Skaičius asmenų (šeimų), kurių socialinių paslaugų poreikis:			1000 gyventojų tenka vietų (iš viso rajone 20289 gyventojų)	Iš jų finansuojama savivaldybės*
		įvertintas per 2023 m.	patenkintas (paslaugos teikiamos)	nepatenkintas (laukia eilėje)		
1.	Ilgalaikė socialinė globa	28	26	2	3,98	1,78
2.	Trumpalaikė socialinė globa	9	9	-	3,98	1,78
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	11	11	-	2,37	2,37
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	43	42	1	-	-
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	12	12	-	-	-
6.	Pagalba į namus	100	94	6	-	-
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	12	12	-	-	-
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	45	45	-	-	-
9.	Laikinas apnakvindinimas	10	10	-	0,86	0,86
10.	Laikinas apgyvendinimas	30	30	-	0,38	0,38

* Finansavimą sudaro Savivaldybės biudžeto lėšos ir asmens mokėjimo už socialines paslaugas dalis.

2023 m. socialinių paslaugų poreikis gyventojams buvo sąlyginai tenkinamas. 2024 m. pradžioje buvo 9 asmenys, laukiantys eilėje socialinės globos ar socialinės priežiūros paslaugų. Augo dienos socialinės globos asmens namuose ir pagalbos namuose paslaugų poreikis. Dienos globa buvo skiriama visiems besikreipiantiems, pagalbos į namus paslaugų keletas asmenų metų eigoje laukė eilėje kelias savaites, dėl didelio paslaugų gavėjų skaičiaus ir individualios priežiūros darbuotojų trūkumo.

8. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Organizuojant socialines paslaugas Savivaldybėje, atsižvelgiama į tai, kad visoms socialinėms grupėms būtų teikiamos būtiniausios paslaugos ir užtikrintas bazinių paslaugų paketas. Gyventojams teikiamos Socialinių paslaugų kataloge nurodytos paslaugos, atsižvelgiant į gyventojų poreikius ir Savivaldybės galimybes.

8.1. Prevencinės socialinės paslaugos

Prevencinės socialinės paslaugos teikiamos asmenims (šeimoms, bendruomenėms), siekiant stiprinti asmens (šeimos) gebėjimą savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime, gilinti žinias ir ugdyti įgūdžius, kad ateityje būtų išvengta galimų socialinių problemų ir socialinės rizikos atsiradimo, skatinti bendruomenės socialinę įtrauktį.

Šių paslaugų grupei priklauso potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieškos paslauga, kurios gavėjų per 2023 m. III-IV kv. fiksuota 48, ir darbas su bendruomene (39 gavėjai). Paslaugas organizuoja Joniškių rajono vaiko ir šeimos gerovės centras. Tai pat priskiriamos kompleksinės paslaugos šeimai, kurios Savivaldybėje organizuojamos, įgyvendinant projektą „Kompleksinės paslaugos šeimai“ (2023 m. veiklose, kurių organizuota apie 130, dalyvavo apie 700 asmenų);

⁴ Lentelė pildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

atvirasis darbas su jaunimu organizuojamas Jonišio rajono švietimo centro Atvirame jaunimo centre; šeimos konferenciją, kai siekiama įgalinti šeimą ir vaiką spręsti susidariusias problemas, bus organizuojama atsiradus poreikiui; mobilus darbas su jaunimu – Savivaldybėje šiuo metu nėra itin aktuali paslauga, nes jaunimas į aktyvią savanorišką, jaunimo organizacijų veiklą yra įtraukiamas ugdymo įstaigose, dienos užimtumo centruose ar bendruomenėse.

8.2. Bendrosios socialinės paslaugos

Bendrosios socialinės paslaugos yra atskiros, be nuolatinės specialistų priežiūros teikiamos paslaugos. Bendrųjų socialinių paslaugų tikslas – ugdyti ar kompensuoti asmens (šeimos) gebėjimus savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime. Bendrosios socialinės paslaugos, kaip **informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas**, teikiamos seniūnijose, socialinių paslaugų įstaigose ar asmens namuose.

Transporto organizavimas. Savivaldybėje specialiuoju transportu vežami asmenys su negalia, judėjimo sutrikimų turintys asmenys, gyventojai, kuriems reikalingas intensyvus gydymas, į gydymo ar reabilitacijos įstaigas, neįgalūs vaikai į darželį, socialiai remtini asmenys, šeimos, patiriančios riziką, kurie dėl sunkios materialinės padėties negali naudotis bendruoju transportu, Savivaldybės vaikų globos ir ugdymo įstaigų globotiniai į gydymo, reabilitacijos įstaigas. Transporto paslaugas teikia Jonišio socialinių paslaugų ir užimtumo centras. Per vieną 2023 m. ketvirtį transporto paslaugų vidutiniškai buvo suteikta 130 asmenų (2022 m. – 124, 2021 m. – 113). 2023 m. buvo organizuojamos „Socialinio taksi“ paslaugos, suteikiant asmenims galimybę pasinaudoti pavėžėjimo paslauga trumpais ar vidutinio ilgio atstumais. Paslaugomis pasinaudojo 30 asmenų.

Sociokultūrinės paslaugos. Aktyviausi sociokultūrinių paslaugų teikėjai rajone – bendruomenės, nevyriausybinių organizacijų bei socialines paslaugas teikiančios įstaigos. Įgyvendinant bendruomenių socialinių inovacijų projektą, 2023 m. Skaistgirio moterų draugija „Versmė“ organizavo dienos užimtumo ir sociokultūrinės paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia. Projekto metu vyko 20 grupinių užsiėmimų, veiklose dalyvavo 274 dalyviai, iš jų 40 asmenų su negalia ar senyvo amžiaus asmenys. Jonišio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras įvairias veiklas organizuoja globėjams ir vaikų dienos centrų lankytojams.

Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas. Pagalba asmenims (šeimoms), kurie dėl nepakankamų pajamų negali pasirūpinti savo higiena (pirties (dušo) ir (ar) skalbimo paslaugų organizavimas ir kt.). Skalbimo paslaugos yra organizuojamos Jonišio socialinių paslaugų ir užimtumo centre; asmens higienos – Jonišio miesto ir Žagarės miesto pirtyse.

Darbas su jaunimu gatvėje. Darbo su jaunimu gatvėje (pagalbos) paslauga teikiama jaunuoliams jų susibūrimo vietose, siekiant užmegzti santykius su sunkumų patiriančiais jaunais žmonėmis, skatinti jų motyvaciją keistis, padėti jiems atkurti arba užmegzti ryšius su socialine aplinka. Savivaldybėje darbą su jaunimu vykdo Jonišio policijos komisariato bendruomenės pareigūnai, prevencines priemones planuoja ir organizuoja Savivaldybės Nusikaltimų prevencijos ir kontrolės komisija, Savivaldybės administracija.

Maitinimo organizavimas. Mažas pajamas gaunantiems gyventojams teikiama parama iš Materialinio nepritekliaus mažinimo programos, kai išdavus socialinę kortelę asmuo gali įsigyti būtinų prekių prekybos vietoje.

Aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne organizuojamas socialinių paslaugų įstaigose, kitose organizacijose. Aktyviausiai Savivaldybėje ši veikla vykdoma nevyriausybinių organizacijų atstovų, kai gaunama labdara ir ji paskirstoma gyventojams.

8.3. Specialiosios socialinės paslaugos

Organizuojant specialiasias socialines paslaugas rajono gyventojams, pirmiausia orientuojamasi į socialinės priežiūros paslaugas. Jomis siekiama išlaikyti asmenų savarankiškumą, ugdyti socialinius įgūdžius ar įtraukti į visuomeninę ir bendruomeninę veiklą. Kai socialinė priežiūra nėra pakankama, gyventojams skiriama socialinė globa (dienos, trumpalaikė ar ilgalaikė).

Nuo 2022 m. įsigaliojus Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo pakeitimams, įteisintas socialinės priežiūros paslaugų akreditavimas. Savivaldybė suteikė teisę teikti akredituotą socialinę priežiūrą 3 metams 12 socialines paslaugas rajono gyventojams teikiančių organizacijų.

8.3.1. Socialinės priežiūros paslaugos

Pagalba į namus. Tai yra asmens namuose teikiamos paslaugos, padedančios asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje, rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime, šeimos nariams, prižiūrintiems asmenis su negalia, senyvo amžiaus asmenis, turėti laikiną atokvėpį. Savivaldybėje pagalbą į namus teikia Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras senyvo amžiaus asmenims bei darbingo amžiaus asmenims su negalia visose seniūnijose, išskyrus Gaižaičių ir Satkūnų seniūniją. Šių paslaugų poreikis kasmet didėja dėl gyventojų senėjimo, negalios, ligų ar kitų sveikatos sutrikimų (8.3.1.1 lentelė).

8.3.1.1. lentelė. Pagalbos į namus teikimo apimtys seniūnijose 2021–2023 m.

Eil. Nr.	Seniūnija	Paslaugų gavėjų skaičius			Darbuotojų skaičius		
		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
1.	Gaižaičių	0	0	0	0	0	0
2.	Gataučių	16	14	13	2	2	2
3.	Joniškio	113	127	150	15	17	19
4.	Kepalių	8	8	10	2	2	2
5.	Kriukų	14	14	14	2	2	2
6.	Rudiškių	6	7	9	1	1	1
7.	Satkūnų	0	0	0	0	0	0
8.	Saugėlaukio	7	7	8	1	1	1
9.	Skaistgirio	10	16	15	1	2	2
10.	Žagarės	65	69	65	10	9	9
Iš viso:		239	252	275	32	36	37

2023 m. pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius per mėnesį svyravo nuo 240 iki 275 asmenų (2022 m. – nuo 226 iki 252 asmenų). Didžiausias pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius buvo Joniškio (vidutiniškai 136 asmenys per mėn., 2022 m. – 113) ir Žagarės (vidutiniškai 61 asmenys per mėn., 2022 m. – 67) seniūnijose, kuriems paslaugas kiekvienoje seniūnijoje teikė, atitinkamai 19 ir 9 darbuotojai.

Pagalbos pinigai. Tai yra piniginė išmoka, skiriama asmeniui (šeimai), kuriam bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą yra veiksmingiau organizuoti pinigine forma. Pagalbos pinigų gavėjai yra suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos, vaikus globojančios šeimos, budintys globotojai.

Kaip alternatyvą pagalbos į namus paslaugoms Savivaldybėje pagalbos pinigus (2–3 bazinių socialinių išmokų (toliau – BSI) dydžio išmoka, priklausomai nuo paslaugos teikimo trukmės) 2023 m. gavo 11 suaugusių asmenų su negalia. Kaip papildoma parama pagalbos pinigai, 2,5 BSI dydžio išmoka, mokami už kiekvieną globojamą (rūpinamą) vaiką iki 18 metų ir vyresnį, jeigu jis mokosi pagal bendrojo ugdymo programą (įskaitant ir profesinio mokymo įstaigose besimokančius pagal bendrojo ugdymo programą ir pagal bendrojo ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programa) ir lieka gyventi pas globėją (rūpintoją), bet ne ilgiau nei jam sukaks 21 metai; globėjui (rūpintojui), kuris savo šeimoje globoja 3 ir daugiau giminytės ryšiais su globėju (rūpintoju) nesusijusius vaikus, mokama 40 BSI dydžio išmoka per mėnesį. 2023 m. pagalbos pinigai (2,5 BSI) buvo mokami 49 globėjams (rūpintojams) ar budintiems globotojams.

Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas. Paslaugos, teikiamos asmenims (šeimoms), siekiant stiprinti jų bendravimo gebėjimus (ieškant pagalbos, prisitaikant prie naujų situacijų, dalyvaujant visuomenės gyvenime, užmezgant ir palaikant ryšius su artimaisiais ir pan.), taip pat suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims ir vaikams. Savivaldybėje šias paslaugas organizuoja ir teikia

vaikų dienos centrai, Jonišio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Krizių centras, Jonišio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Savarankiško gyvenimo namai, Jonišio socialinių paslaugų ir užimtumo centro Krizių centras-nakvynės namai.

Palydėjimo paslauga jaunuoliams. Visuma tarpusavyje susijusių paslaugų ir (ar) priemonių, kurios teikiamos, siekiant padėti palydėjimo paslaugos jaunuoliams gavėjams prisitaikyti prie socialinės aplinkos, ugdyti jų gebėjimus spręsti kylančias socialines ir kitas problemas, t. y. palengvinti palydėjimo paslaugos jaunuoliams gavėjų socialinę integraciją bendruomenėje. 2023 m. Jonišio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre nebuvo poreikio teikti šias paslaugas.

Socialinė priežiūra šeimoms. Socialinės priežiūros paslaugos šeimoms, susiduriančioms su socialinėmis problemomis, teikiamos Jonišio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre. 2023 m. jas teikė 11 socialinių darbuotojų darbui su šeima, 4 atvejo vadybininkai ir, papildomai, 3 individualios priežiūros darbuotojai, skirti šeimoms su mažais vaikais. 2023 m. pabaigoje šeimų, kurioms nuolat teikiama socialinė priežiūra, skaičius svyravo nuo 103 iki 116 šeimų per ketvirtį.

Socialinių problemų mastą riziką patiriančiose šeimose papildomai atspinti ir šeimų, kurioms taikoma atvejo vadyba, įrašymo į apskaitą statistika. Atvejo vadybos procesas inicijuojamas nustačius būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, kurį lemia 8.3.1.2 lentelėje nurodytos priežastys.

8.3.1.2. lentelė. Įrašymo į šeimų, kurioms taikoma atvejo vadyba, apskaitą priežastys rajone

Šeimų, kurioms taikoma atvejo vadyba, įrašymo į apskaitą priežastys	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Girtavimas	59	56	43
Socialinių įgūdžių stoka, negebėjimas tinkamai rūpintis vaikais	54	58	57
Fizinė ar seksualinė prievarta šeimoje	10	12	11
Vaikams nustatyta laikinoji globa	4	5	1
Kitos priežastys	6	7	5
Teismo sprendimu tėvams laikinai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa	1	1	1

Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose. Savivaldybėje organizuojamas apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose socialinę riziką patiriančioms mamoms su mažais vaikais, kurios neturi socialinių įgūdžių. Paslaugos teikiamos Jonišio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro padalinyje – Savarankiško gyvenimo namuose, kur įsteigtos 4 vietos mamoms su vaikais. 2023 m. šiame padalinyje buvo apgyvendintos 5 mamos ir 8 vaikai. Savivaldybėje nėra galimybės teikti šių paslaugų senyvo amžiaus ir riziką patiriantiems asmenims, kuriems reikalinga socialinių darbuotojų pagalba.

Laikinas apnakvindinimas ir apgyvendinimas nakvynės namuose. Šios paslaugos teikiamos Jonišio socialinių paslaugų ir užimtumo centro Krizių centre-nakvynės namuose (toliau – Krizių centras-nakvynės namai). Įstaigoje yra 20 vietų, kurios skirtos asmenims, neturintiems ar praradusiems nuolatinę gyvenamąją vietą, grįžusiems iš pataisos vietų, socialinės ar psichologinės reabilitacijos įstaigų ir asmenims, kurie prarado savo būstą arba privalėjo palikti dėl kitų priežasčių. Paslaugas teikia vienas socialinis darbuotojas ir 7 budėtojai-socialinio darbuotojo padėjėjai.

Kita Krizių centro-nakvynės namų funkcija – vykdyti socialinio darbo veiklą, susijusią su pagalba krizės ištiktoms šeimoms (asmenims). Centre įrengti 3 kambariai (6 vietos) šeimoms (asmenims), atsidūrusiems krizinėje situacijoje. 2023 m. Krizių centre-nakvynės namuose buvo teikiamos paslaugos pagal esamą paslaugų gavėjų poreikį (8.3.1.3 lentelė).

8.3.1.3. lentelė. Krizių centre-nakvynės namuose teikiamos paslaugos

Teikiamos paslaugos	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Laikinas apnakvindinimas	9	8	25
Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	26	26	18
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	6	3	0

Intensyvi krizių įveikimo pagalba. Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre įsteigtame Krizių centras įrengti keturi kambariai šeimoms (suaugusiems) su vaikais. Paslauga organizuojama, kai vaiko teisių apsaugos tarnyba, atlikusi vaiko situacijos vertinimą, nustato vaiko apsaugos poreikį ir priima sprendimą Krizių centre apgyvendinti vaiką kartu su jo tėvais ar vienu iš jų arba kitais vaiko atstovais (atstovu) pagal įstatymą, kurie (kuris) nekelia pavojaus vaiko fiziniam ar psichiniam saugumui, sveikatai ar gyvybei. 2023 m. laikina priežiūra buvo suteikta 7 suaugusiems ir 11 vaikų.

Psichosocialinė pagalba. Pagalbos (socialinės, psichologinės, sielovados) suteikimas ir organizavimas asmenims, išgyvenantiems krizę ar patiriantiems stiprius emocinius išgyvenimus (sunkias ligas, netektis, skyrybas šeimoje, psichologinį, moralinį, fizinį ar seksualinį smurtą), ir jų šeimoms, artimiesiems. Teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą (psichosocialinę pagalbą) suteikta Žmogiskųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biurui.

Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėvams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti. Šią pagalbą Savivaldybėje organizuoja Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Globos centras. Pagrindinis globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, globėjams giminaičiams, šeimynoms, tėvams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

Globos centras 2023 m. pagalbą teikė 59 globojamiems (rūpinamiems) vaikams, 3 budintiems globotojams, 39 globėjams (rūpintojams). Pagrindinius GIMK mokymus baigė 20 asmenų, pagal specializuotą programą – 7 dalyviai. Buvo organizuoti 9 savitarpio paramos grupių susitikimai, artimųjų giminaičių mokymai 3 grupėse po 4 asmenis.

Apgyvendinimas apsaugotame būste. Šios paslaugos skiriamos suaugusiems asmenims su negalia ir jų šeimoms, socialinę riziką patiriantiems asmenims (kuriems reikalinga atkryčio prevencija), sulaukusiems pilnametystės asmenims (iki 24 m.), kuriems buvo teikta socialinė globa (rūpyba) socialinės globos įstaigoje ar kurie gyveno socialinę riziką patiriančiose šeimose. Savivaldybėje šias paslaugas nuo 2023 m. organizuoja Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras, paslaugas teiktos 1 asmeniui su proto ir / ar psichikos negalia.

Vaikų dienos socialinė priežiūra. Dienos socialinė priežiūra, kuria siekiama ugdyti vaiko ir jo šeimos narių socialinius bei gyvenimo įgūdžius, teikiama rajone veikiančiuose vaikų dienos centruose, skirtuose tiek socialinę riziką patiriantiems vaikams ir jų šeimoms, vaikams su negalia ir jų šeimoms, tiek ir kitiems vaikams, stokojantiems turiningo užimtumo ar veiklos.

2023 m. rajone veikė 5 akredituoti vaikų dienos centrai (5.1 lentelė), kurių veikla finansuojama valstybės biudžeto ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. Šiuos centrus lanko apie 150 rajono vaikų.

Socialinės reabilitacijos paslaugos asmenims su negalia bendruomenėje. Kompleksiškai pagal negalios pobūdį, sunkumą ir specifiką teikiamos socialinių, savarankiško gyvenimo, mokymosi, darbinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ar atkūrimo paslaugos, kuriomis siekiama įgalinti asmenis su negalia savarankiškai gyventi bendruomenėje, ugdytis ir dalyvauti darbo rinkoje ar užimtumo veikloje. Nuo 2023 m. šias paslaugas teikia organizacijos, kurioms suteikta teisė teikti akredituotą socialinę priežiūrą – Joniškio rajono sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija, viešoji įstaiga LASS šiaurės rytų centras, Žagarės neįgaliųjų klubas „Vyšnelė“. Pastaraisiais metais paslaugas gavo iki 60 asmenų.

Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra ir globa). Tai yra trumpalaikės specialiosios socialinės paslaugos (socialinės priežiūros ir (arba) socialinės globos), teikiamos vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, kuriuos namuose augina, prižiūri ir (ar) globoja (rūpina) kartu gyvenantys šeimos nariai, artimieji. Taip siekiama sudaryti sąlygas artimiesiems derinti asmeninį ir visuomeninį gyvenimą, suteikiant jiems galimybę kompensuoti šeimos interesus ir poreikius, pailsėti nuo nuolatinės asmens priežiūros ir (arba) slaugos.

Laikino atokvėpio paslaugas asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims Savivaldybėje teikia dvi socialines paslaugas teikiančios įstaigos, kurios nurodytos 8.3.1.4 lentelėje.

8.3.1.4. lentelė. Laikino atokvėpio paslaugos teikėjai Savivaldybėje

Eil. Nr.	Ištaigos pavadinimas	Teikiamų paslaugų pavadinimas	Paslaugų gavėjų tikslinė grupė	Paslaugų gavėjų / vietų skaičius
1.	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	Dienos socialinė globa ir / ar trumpalaikė socialinė globa (institucijoje)	Vaikai su negalia ir suaugę asmenys su negalia (dienos centro lankytojai)	6
2.	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras	Socialinė priežiūra namuose (pagalba į namus)	Senyvo amžiaus asmenys ir suaugę asmenys su negalia	3
		Dienos socialinė globa (namuose)	Senyvo amžiaus asmenys ir suaugę asmenys su negalia	5
3.	Jurdaičių socialinės globos namai	Trumpalaikė socialinė globa (institucijoje)	Senyvo amžiaus asmenys ir suaugę asmenys su negalia	pagal poreikį

8.3.2. Socialinės globos paslaugos

Dienos socialinė globa namuose. Vaikams ar suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, kuriems reikalingos kompleksinės paslaugos dienos metu, Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras teikia dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose (8.3.2.1 lentelė).

8.3.2.1. lentelė. Dienos socialinės globos paslaugos namuose

Paslaugos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose	25	80	83
Integrali pagalba (dienos socialinė globa ir slauga)	42	-	31

Senėjant viduomenei ir siekiant gyventojams suteikti kuo daugiau nestacionarių socialinių paslaugų jų gyvenamoje vietoje, 2023 m. II ketvirtį atnaujintas projekto „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“ vykdymas, kurio metu paslaugos kas mėnesį organizuojamos iki 30 rajono gyventojų.

Dienos socialinė globa institucijoje. Savivaldybėje veikia du dienos užimtumo centrai Joniškio ir Žagarėje, teikiantys dienos socialinės globos paslaugas sutrikusio intelekto vaikams ir suaugusiems asmenims, turintiems proto, psichikos ar kompleksinę negalią.

Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre, kuriame vienu metu paslaugas gali gauti apie 45 asmenys ir Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centre, kuriame yra 25 vietos, veiklos organizuojamos vidutinę ir sunkią negalią turintiems asmenims. Paslaugos finansuojamos iš Savivaldybės biudžeto ir valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų asmenų su sunkia negalia socialinei globai. Šių centrų lankytojų skaičiaus kaita pateikta 8.3.2.2 lentelėje.

8.3.2.2. lentelė. Dienos socialinės globos paslaugos institucijoje

Ištaigos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	45	46	53
Joniškio rajono Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras	27	28	27

Dienos užimtumo centrų patalpos pritaikytos asmenų mobilumui, lavinimui ir užimtumui, įrengtos, taikant universalus dizaino principą, aprūpintos būtiniausia įranga ir priemonėmis.

Nuo 2023 m. rugsėjo Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre išplėsta paslaugų pasiūla baigus įgyvendinti projektą „Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centro plėtra“. Centro III aukšto patalpos pritaikytos veiklai, sudarant sąlygas teikti

dienos užimtumo, laikino atokvėpio ir kitas asmenų su negalia ir jų šeimų narių poreikius tenkinančias paslaugas.

Trumpalaikė socialinė globa. Trumpalaikė socialinė globa teikiama Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre šio centro lankytojams. Organizuojant šias paslaugas sudaryta galimybė gauti trumpalaikę globą, kai šeimų nariai ar globėjai laikinai dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų ir kt.) negali prižiūrėti asmenų su negalia. 2021 m. paslaugas gavo 6 asmenys su negalia, 2022 m. – 3, 2023 m. – 5.

Trumpalaikė socialinė globa teikiama ir senų žmonių bei asmenų su proto ir psichikos negalia socialinės globos įstaigose. 2023 m. 3 rajono gyventojai (2022 m. – 11) Jurdaičių socialinės globos namuose gavo trumpalaikės socialinės globos paslaugas, kurios skiriamos 6 mėnesiams, kol jie laukia eilėje gauti ilgalaikės socialinės globos paslaugas.

Ilgalaikė socialinė globa be tėvų globos likusiems vaikams institucijoje. Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniuose vaikų globos namuose Joniškyje ir Skaistgiryje teikiama ilgalaikė socialinė globa vaikams iki 18 metų, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) (8.3.2.3 lentelė).

8.3.2.3. lentelė. Be tėvų globos likusių vaikų ilgalaikė socialinė globa institucijoje

Paslaugų teikėjas	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Vaikų globos skyrius	9	-	-
Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai Joniškyje	6	6	6
Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro Bendruomeniniai vaikų globos namai Skaistgiryje	8	9	4
Miežiškių bendruomeniniais vaikų globos namai	2	2	-
Akmenės rajono paramos šeimai centras	1	-	-
Ventos socialinės globos namai (asmenims su proto negalia)	1	1	1
V. Ercupienės šeimyna	5	-	-

Atsižvelgiant į ilgalaikes valstybės politikos gaires – perėjimo nuo institucinės socialinės globos prie šeimoje teikiamos globos, pertvarkant įstaigas į šeimynas, tėvų globos likusius vaikus siekiama įkurdinti artimoje šeimai aplinkoje. 2023 m., siekiant ilgalaikių pertvarkos tikslų Joniškio rajone, vaikų globos šeimoje, o ne įstaigoje, tendencijos buvo teigiamos, taip pat mažėjo vaikų, globojamų bendruomeniniuose vaikų globos namuose, skaičius.

Ilgalaikė socialinė globa be tėvų globos likusiems vaikams šeimose. 2023 m. vaikų, globojamų šeimose, skaičius kito nuo 46 metų pradžioje iki 39 metų pabaigoje. Šiuo metu asmenų, galinčių ir norinčių globoti tėvų globos netekusius vaikus yra pakankamai. Globėjams (rūpintojams) teikiama pagalba ir laikino atokvėpio paslaugos, už vaiką, kuriam globa (rūpyba) nustatyta šeimoje, iš valstybės biudžeto lėšų mokama globos (rūpybos) išmoka, globos (rūpybos) išmokos tiklinis priedas. Iš Savivaldybės biudžeto lėšų skiriama papildoma parama vaiko globėjui (rūpintojui) ar budinčiam globotojui – už globojamą vaiką mokami pagalbos pinigai. Budinčiam globotojui iš Savivaldybės biudžeto lėšų, priklausomai nuo šeimoje apgyvendintų vaikų skaičiaus, mokamas mėnesinis atlygis.

Ilgalaikė socialinė globa senų žmonių ir asmenų su proto ir psichikos negalia. Visiškai nesavarankiškiems asmenims, kuriems reikalinga kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūra, Savivaldybė organizuoja ilgalaikės socialinės globos paslaugas. Didžioji dalis senų žmonių, kuriems reikalinga ilgalaikė priežiūra, globojami Savivaldybės teritorijoje veikiančiose įstaigose – parapijiniuose globos namuose ir privačiose įstaigose. Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namuose „Santara“, kuriuose įrengtos 35 globos vietos, pagal socialinės globos skyrimo ir finansavimo sutartį, Savivaldybės siuntimu gali būti apgyvendinti 25 rajono gyventojai. Privačiuose Beržėnų senjorų namuose įrengta 40 globos vietų. Dalis senų žmonių apgyvendinami kitų savivaldybių socialinės globos įstaigose.

Šiose įstaigose teikiamos trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugos pensinio amžiaus vienišioms žmonėms, suaugusiems asmenims su negalia, kuriems reikalinga nuolatinė globa

ir slauga. Savivaldybė rajono gyventojus į šias įstaigas nukreipia pagal poreikį ir įstaigos galimybes priimti globotinius. Ilgalaikės socialinės globos senų žmonių globos įstaigose gavėjų skaičius pateiktas 8.3.2.4 lentelėje.

8.3.2.4. lentelė. Senų žmonių ir asmenų su proto ir psichikos negalia ilgalaikė socialinė globa

Įstaigos pavadinimas	Paslaugų gavėjų skaičius		
	2021 m.	2022 m.	2023 m.
<i>Senyvo amžiaus asmenų:</i>			
Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namuose „Santara“	25	25	29
Beržėnų senjorų namai	12	12	11
Kepalių globos namai	5	-	-
Šatijų rezidencija	1	1	1
Senjorų socialinės globos namai	2	-	1
Kauno Panemunės socialinės globos namai	-	1	1
Kazlų Rūdos socialinės paramos centras	-	1	1
Ežerėlio slaugos namai	-	1	1
Tyrulių globos namai	-	3	4
Verbūnų globos namai	-	1	2
Varputėnų globos namai	-	1	1
<i>Asmenų su proto ar psichikos negalia:</i>			
Aukštelkės socialinės globos namai	3	2	2
Linkuvos socialinės globos namai	10	10	9
Skemų socialinės globos namai	1	1	1
Jurdaičių socialinės globos namai	26	35	33
Aknystos socialinės globos namai	2	1	1
Didvyžių socialinės globos namai	1	2	-

Asmenų su proto ar psichikos negalia ilgalaikė socialinė globa organizuojama ir iš dalies finansuojama valstybinėse ilgalaikės socialinės globos įstaigose, kurios įsikūrę visoje šalyje. Savivaldybės teritorijoje veikia viena tokia įstaiga – Jurdaičių socialinės globos namai. Globos namuose apgyvendinami asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichikos sutrikimų nustatytas 0–35 procentų dalyvumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis.

Dėl spartaus senėjimo proceso ir didėjančio sergančių įvairiomis proto ir psichikos ligomis asmenų skaičiaus ilgalaikės socialinės globos poreikis nuolat išlieka.

8.4. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir teikimo apimčių palyginimas su Lietuvos socialinių paslaugų išvystymo normatyvais

Lietuvos socialinių paslaugų išvystymo normatyvai patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. vasario 10 d. įsakymo Nr. A1-99 redakcija). 8.4.1 lentelėje pateiktas Savivaldybėje teikiamų socialinių paslaugų apimčių palyginimas su nustatytais Lietuvos normatyvais.

8.4.1. lentelė. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas palyginimas

Eil. Nr.	Socialinės paslaugos pagal gavėjų grupes	Minimalus rodiklis	Siektinas rodiklis	Savivaldybės rodiklis
1.	Socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmenims (jų šeimoms)	Gavėjų skaičius, tenkantis 1 000 senyvo amžiaus asmenų savivaldybėje		
1.1.	Pagalba į namus	25	35	68,7
1.2.	Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra asmens namuose)	1	2	0,0
1.3.	Dienos socialinė globa asmens namuose	6	12	22,1
1.4.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.)	6	10	15,9
1.5.	Dienos socialinė globa įstaigoje (dienos centre)	2	3	0,62

1.6.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	1	2	0,0
1.7.	Trumpalaikė socialinė globa (asmens namuose arba įstaigoje)	1	2	1,0
1.8.	Laikinas atokvėpis (trumpalaikė ar (ir) dienos socialinė globa)	2	6	0,0
1.9.	Ilgalaikė socialinė globa	12,5	15	15,1
1.10.	Socialinių paslaugų gavėjų – senyvo amžiaus asmenų – skaičius, tenkantis 1 000 senyvo amžiaus asmenų savivaldybėje, iš viso:	56,5	87,0	123,4
2.	Socialinės paslaugos darbingo amžiaus asmenims su negalia (jų šeimoms)	Gavėjų skaičius, tenkantis 1 000 darbingo amžiaus asmenų su negalia savivaldybėje		
2.1.	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas asmens namuose	10	20	23,4
2.2.	Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra asmens namuose)	1	2	1,8
2.3.	Dienos socialinė globa asmens namuose	6	9	4,1
2.4.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.)	40	52	32,7
2.5.	Dienos socialinė globa įstaigoje (dienos centre)	13	18	26,3
2.6.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	3	9	0,0
2.7.	Apgyvendinimas apsaugotame būste	2	5	1,8
2.8.	Trumpalaikė socialinė globa	3	5	3,5
2.9.	Laikinas atokvėpis (trumpalaikė ar (ir) dienos socialinė globa)	10	25	1,2
2.10.	Ilgalaikė socialinė globa:			
2.10.1.	grupinio gyvenimo namuose	3	13	0,6
2.10.2.	socialinės globos namuose, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose	16	30	16,4
2.11.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas socialinėse dirbtuvėse	4	6	5,8
2.12.	Socialinių paslaugų gavėjų – darbingo amžiaus asmenų su negalia – skaičius, tenkantis 1 000 darbingo amžiaus asmenų su negalia savivaldybėje, iš viso:	125	180	117,6
3.	Socialinės paslaugos vaikams (jų šeimoms)	Gavėjų skaičius, tenkantis 1 000 vaikų savivaldybėje		
3.1.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas asmens (šeimos) namuose (gavėjai – vaikai, kurių šeimoms teikiama socialinė priežiūra)	50	56	78,2
3.2.	Vaikų dienos socialinė priežiūra	23	26	50,2
3.3.	Intensyvi krizių įveikimo pagalba (križių centre, laikino apgyvendinimo įstaigoje šeimoms, turinčioms vaikų, savarankiško gyvenimo namuose, kitose socialinių paslaugų įstaigose) (gavėjai – vaikai, kuriems pagal Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą nustatyta laikinoji priežiūra)	3	5	6,1
3.4.	Socialinių paslaugų gavėjų – vaikų – skaičius, tenkantis 1 000 vaikų savivaldybėje, iš viso:	76	87	134,5
4.	Socialinės paslaugos vaikams su negalia (jų šeimoms)	Gavėjų skaičius, tenkantis 1 000 vaikų su negalia savivaldybėje		
4.1.	Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra asmens namuose)	30	100	0,0
4.2.	Dienos socialinė globa asmens namuose	10	13	0,0
4.3.	Dienos socialinė globa ar socialinė priežiūra įstaigoje (dienos centre ar kt.)	170	250	171,1
4.4.	Laikinas atokvėpis (trumpalaikė ar (ir) dienos socialinė globa)	50	140	19,7
4.5.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa vaikams su negalia socialinės globos namuose vaikams su negalia, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose	5	4	6,6
4.6.	Socialinių paslaugų gavėjų – vaikų su negalia – skaičius, tenkantis 1 000 vaikų su negalia savivaldybėje, iš viso:	265	507	197,4
5.	Socialinės paslaugos likusiems be tėvų globos vaikams (jų šeimoms)	Gavėjų skaičius, tenkantis 1 000 vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), savivaldybėje		
5.1.	Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti	500	700	750

	(gavėjai – vaikai, kurių globėjai (rūpintojai), budintys globotojai, tėviai ir šeimynų dalyviai gauna pagalbą)			
5.2.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa:			
5.2.1.	šeimynose	60	65	0,0
5.2.2.	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	120	130	178,8
5.3.	Socialinių paslaugų gavėjų – likusių be tėvų globos vaikų – skaičius, tenkantis 1 000 vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), savivaldybėje, iš viso:	680	895	928,8
6.	Palydėjimo paslauga jaunuoliams (jų šeimoms)	Gavėjų skaičius, tenkantis 1 000 asmenų nuo 16 iki 24 metų savivaldybėje		
6.1.	su laikinu apgyvendinimu (savarankiško gyvenimo namuose ar apsaugotame būste)	2	4	0,0
6.2.	be laikino apgyvendinimo (socialinių paslaugų įstaigoje ar asmens namuose)	10	15	0,0
6.3.	Palydėjimo paslaugų gavėjų – jaunuolių – skaičius, tenkantis 1 000 asmenų nuo 16 iki 24 metų savivaldybėje, iš viso:	12	19	0,0
7.	Socialinės paslaugos socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims (jų šeimoms)	Gavėjų skaičius, tenkantis 1 000 suaugusių asmenų savivaldybėje		
7.1.	Psichosocialinė pagalba (socialinių paslaugų įstaigose ar asmens namuose)	5	10	9,4
7.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	2	3,5	2,5
7.3.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	0,3	1	0,0
7.4.	Intensyvi krizių įveikimo pagalba (krizių centre, kitose socialinių paslaugų įstaigose):			
7.4.1.	su laikinu apgyvendinimu	0,4	1	0,4
7.4.2.	be laikino apgyvendinimo	1,5	2,5	0,0
7.5.	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikinas apnakvindinimas laikino apnakvindinimo įstaigose	1,5	2,5	2,3
7.6.	Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigose asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų	0,3	0,5	0,0
7.7.	Socialinių paslaugų gavėjų – socialinę riziką patiriančių suaugusių asmenų – skaičius, tenkantis 1 000 suaugusių asmenų savivaldybėje, iš viso:	11	21	14,6

Vertinant *senyvo amžiaus asmenims* teikiamų paslaugų išvystymo rodiklius, Savivaldybės rodiklis siekia 123,4 gavėjų 1000 gyventojų, kai šalies minimalus rodiklis – 56,5 gavėjų 1000 gyventojų. Rajone pakankamomis apimtimis teikiamos ir vystomos pagalbos į namus, dienos socialinės globos asmens namuose, ilgalaikės socialinės globos paslaugos. Žemesni rodikliai fiksuojami organizuojant senyvo amžiaus asmenims laikiną atokvėpį (socialinė priežiūra ar globą asmens namuose), dienos socialinę globą įstaigoje (dienos centre), apgyvendinimą savarankiško gyvenimo namuose, trumpalaikę socialinę globą (asmens namuose arba įstaigoje).

Socialinių paslaugų *darbingo amžiaus asmenims su negalia* išvystymo analizė, parodė, kad Savivaldybės rodiklis siekia 117,6 gavėjų 1000 gyventojų, kai šalies minimalus rodiklis – 125,0 gavėjų 1000 gyventojų. Rajone pakankamomis apimtimis organizuojamos pagalbos į namus, dienos socialinės globos įstaigoje (dienos centre), trumpalaikės socialinės globos ar ilgalaikės socialinės globos socialinės globos įstaigoje, socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo socialinėse dirbtuvėse paslaugos. Tačiau jaučiamas trūkumas paslaugų, kurios užtikrintų darbingo amžiaus asmenų su negalia socialinių įgūdžių ugdymą, savarankiškumą; apgyvendinimo grupinio gyvenimo namuose, apsaugotame būste ar savarankiško gyvenimo namuose. Šis trūkumas bus kompensuojamas 2024–2027 m. įgyvendinus bendruomeninių socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros projektus.

Savivaldybėje pakankamai išvystytos *socialinės paslaugos vaikams (jų šeimoms)* – rodiklis siekia 134,5 gavėjų 1000 gyventojų, kai šalies minimalus rodiklis – 76,0 gavėjų 1000 gyventojų, tačiau mažesni *socialinių paslaugų vaikams su negalia (jų šeimoms)* rodikliai (atitinkamai 197,4 ir 265). Mažai šeimų naudojami laikino atokvėpio, dienos socialinės globos asmens namuose ar įstaigoje

paslaugomis.

Socialinės paslaugos likusiems be tėvų globos vaikams (jų šeimoms) išvystytos itin plačiai – rodiklis siekia 928,8 gavėjų 1000 gyventojų, kai šalies minimalus rodiklis – 680 gavėjų 1000 gyventojų. Aktyviai teikiama pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, itėviams, kas sąlygoja žemus vaikų globos bendruomeniniuose vaikų globos namuose rodiklius.

Palydėjimo paslaugos jaunuoliams (jų šeimoms) poreikio 2023 m. Savivaldybėje nebuvo.

Vertinant *socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims (jų šeimoms)* teikiamų paslaugų išvystymo rodiklius, Savivaldybės rodiklis yra teigiamas ir siekia 14,6 gavėjų 1000 gyventojų, kai šalies minimalus rodiklis – 11,0 gavėjų 1000 gyventojų.

Savivaldybės socialinių paslaugų išvystymo rodiklius lemia įvairių socialinių paslaugų poreikis, rajono demografinė situacija, lėšų, skiriamų socialinėms paslaugoms vystyti, apimtys, todėl bendras vertinimas atliekamas atsižvelgiant į Savivaldybės specifiškumą.

9. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius

Socialinio darbo organizatoriai, atsakingi už Savivaldybės teritorijos gyventojų socialinių paslaugų prašymų priėmimą, dirba Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre. Jie priima asmenų prašymus-paraiškas gauti socialines paslaugas, vertina socialinių paslaugų poreikį, teikia prevencines socialines paslaugas.

Savivaldybėje socialines paslaugas teikiančiose įstaigose dirbančių socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius nustatomas, atsižvelgiant į paslaugų gavėjų skaičių, stacionarių paslaugų vietų skaičių, akredituotos socialinės priežiūros teikimo reikalavimus ir socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvus.

Savivaldybės socialinių paslaugų srities darbuotojų skaičius pateiktas 9.1 lentelėje.

9.1. lentelė. Socialinių paslaugų įstaigose dirbančių socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų etatų skaičius

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų etatų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų etatų skaičius	
		2022 m.	2023 m.	2022 m.	2023 m.
1.	Savivaldybės biudžetinės socialinių paslaugų įstaigos:	36,0	44,0	40,7	51,3
1.1.	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	27,8	34,0	20,7	25,0
1.2.	Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centras	5,0	7,0	12,8	19,1
1.3.	Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centras	3	3,0	7,2	7,2
2.	Kitos įstaigos:	25,0	12,5	176,75	190,1
2.1.	Joniškio socialinių paslaugų ir užimtumo centras	6,0	8,5	88	96
2.2.	Joniškio Švč. M. Marijos parapijos senelių globos namai „Santara“	2,0	2,0	1	1
2.3.	Beržėnų senjorų namai	2,0	2,0	8	9,6
2.4.	Jurdaičių socialinės globos namai	15,0	14,0	79,75	83,5
3.	Savivaldybės administracijos seniūnijų socialinio darbo specialistai	13,0	10,0	-	-
Iš viso:		74,0	66,5	217,45	241,4

10. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Įgyvendinant Savivaldybės 2023 m. socialinių paslaugų planą, prioritetiniai socialinių paslaugų plėtros tikslai, kuriais siekiama užtikrinti įvairioms Joniškio rajono gyventojų socialinėms grupėms teikiamų socialinių paslaugų įvairovę ir prieinamumą, buvo įgyvendinami atsižvelgiant į Savivaldybės finansines galimybes ir žmogiškuosius išteklius (10.1 lentelė).

10.1. lentelė. Savivaldybės 2023 m. socialinių paslaugų plano įgyvendinimas

Tikslas	Tiklo įgyvendinimui numatyti uždaviniai	Rezultatas
Teikti kokybiškas bei įvairių gyventojų grupių poreikius atitinkančias socialines paslaugas	Didinti dienos socialinės globos paslaugų namuose senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia prieinamumą	Nuo 2023 m. gegužės mėn. atnaujintas projekto „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“ vykdymas, kurio metu paslaugas kas mėnesį gauna iki 30 rajono gyventojų su sunkia negalia. Jiems organizuojamos kompleksinės dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos namuose. Papildomai, 2023 m. gruodžio mėn. dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose buvo teikiamos 40 asmenų su sunkia negalia.
	Plėsti dienos užimtumo ir specializuotas paslaugas vaikams su negalia ir jų šeimos nariams	Nuo 2023 m. rugsėjo Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre išplėsta paslaugų pasiūla, baigus įgyvendinti projektą „Joniškio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centro plėtra“. Centro III aukšto patalpos pritaikytos veiklai, sudarant sąlygas teikti dienos užimtumo, laikino atokvėpio ir kitas asmenų su negalia ir jų šeimų narių poreikius tenkinančias paslaugas.
Vykdyti socialinių paslaugų plėtrą	Vystyti bendradarbiavimą su nevyriausybiniėmis ir bendruomeninėmis organizacijomis, vykdant socialinių paslaugų plėtrą	Savivaldybėje buvo įgyvendinama bendruomenių socialinių inovacijų projektų finansavimo iniciatyva. Asociacija „Namiškiai“ teikė socialinio taksi paslaugas Savivaldybėje gyvenantiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims. Joniškyje ir Joniškio rajone įvykdytos 82 kelionės, paslauga pasinaudojo 30 žmonių (13 senjorų, 17 asmenų su negalia). Skaistgirio moterų draugija „Versmė“ organizavo dienos užimtumo ir sociokultūrinės paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia. Projekto metu vyko 20 grupinių užsiėmimų, veiklose dalyvavo 274 dalyviai, iš jų 40 asmenų su negalia ar senyvo amžiaus asmenys.

Savivaldybės 2023 m. socialinių paslaugų plane buvo numatyta, kad visi finansavimo šaltiniai sudarys 5 380 800,0 eurų lėšų. Įvertinus faktines išlaidas 2024 m. sausio mėn. nustatyta, kad išlaidos socialinių paslaugų organizavimui ir plėtrai 2023 m. išaugo 31 400,0 eurų daugiau nei buvo planuota ir siekė 5 412 200,0 eurų.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

11. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Siekiant sukurti gyventojų poreikius atitinkančią socialinių paslaugų sistemą, numatomos šios plėtros kryptys:

- analizuoti senyvo amžiaus asmenų ir asmenų su negalia socialinės priežiūros paslaugų poreikį ir didinti paslaugų namuose prieinamumą;
- teikti socialines paslaugas asmenims su proto ir psichikos negalia, taikant atvejo vadybos modelį;
- bendradarbiauti su nevyriausybiniėmis ir bendruomeninėmis organizacijomis, vykdant socialinių paslaugų plėtrą.

12. Priemonių planas

Priemonių planas rengiamas atsižvelgiant į Savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano 3 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 01 02 ir 01 03 uždaviniuose – „Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų infrastruktūrą“, „Skatinti įvairių gyventojų grupių integraciją ir teikti kokybiškas bei poreikius atitinkančias socialines paslaugas“ – numatytas priemonės (12.1 lentelė).

12.1. lentelė. Socialinių paslaugų priemonių planas 2024 m.

1 tikslas. Skatinti įvairių gyventojų grupių integraciją ir teikti kokybiškas bei poreikius atitinkančias socialines paslaugas				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurais (finansavimo šaltiniai)*	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Vystyti vaikų, likusių be tėvų globos, socialinės globos, pagalbos šeimai, socialinės priežiūros, prevencines socialines paslaugas Joniškio rajone	Organizuojamos vaikų ilgalaikės socialinės globos, pagalbos šeimai, apgyvendinimo apsaugotame būste, savarankiško gyvenimo namuose, krizių centre, prevencinės socialinės paslaugos Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre	1 116 500,0 (SB), 502 300,0 (SB(VB)), 36 000,0 (LRVB)	Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Teikiama socialinė globa (10 vaikų) bendruomeniniuose vaikų globos namuose, pagalba globėjams (rūpintojams) ir budintiems globotojams (apie 50 asmenų), socialinė priežiūra šeimoms (apie 350 gavėjų), apgyvendinimas apsaugotame būste (iki 5 asmenų), savarankiško gyvenimo namuose (iki 4 šeimų), krizių cente (iki 5 šeimų) prevencinės socialinės paslaugos (apie 150 asmenų) Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre ir jo padaliniuose
Finansuoti vaikų dienos socialinę priežiūrą vaikų dienos centruose	Skiriama finansinė Savivaldybės ir valstybės parama rajone veikiančioms akredituotoms vaikų dienos centrims	83 000,0 (SB), 53 000,0 (SB(VB))	Akredituoti vaikų dienos centrai	Teikiamos vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugos 158 rajono vaikams
Skirti pagalbos pinigų	Skiriama pagalbos pinigų, kaip alternatyva bendrosioms ir socialinės priežiūros paslaugoms	146 000,0 (SB)	Sav. administracija	10 asmenų, kuriems socialines paslaugas veiksmingiau organizuoti pinigais, ir apie 70 vaikų, globojamų šeimose, bus mokami pagalbos pinigai
Didinti bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros prieinamumą rajono gyventojams	Organizuojamos transporto paslaugos	167 000,0 (SB)	Sav. administracija	Finansuotos transporto paslaugos (180 asmenų)
	Organizuojamos pagalbos į namus paslaugos	650 000,0 (SB)	Sav. administracija	Finansuotos pagalbos į namus paslaugos (300 asmenų)
	Organizuojamas apgyvendinimas Krizių centre-nakvynės namuose	166 500,0 (SB)	Sav. administracija	Užtikrintas krizių centro ir nakvynės namų paslaugų teikimas (35 asmenys)
	Organizuojamos socialinės priežiūros paslaugos savarankiško gyvenimo namuose	2 000,0 (SB)	Sav. administracija	Finansuotos 2 asmenų, gyvenančių savarankiško gyvenimo namuose, paslaugos
	Organizuojama akredituota psichosocialinė pagalba	2 000,0 (SB)	Sav. administracija	Finansuotos 5 asmenų psichosocialinės paslaugos
Vykdyti dienos socialinės globos namuose asmenims su sunkia negalia paslaugų plėtrą	Organizuojama dienos socialinė globa namuose asmenims su sunkia negalia	504 000,0 (SB(VB))	Sav. administracija	50 sunkios negalios asmenų suteikta dienos socialinė globa namuose
	Organizuojamos integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) paslaugos namuose asmenims su sunkia negalia	258 000,0 (SB(VB)) 110 000,0 (ES)	Sav. administracija	30 sunkios negalios asmenų suteikta integrali pagalba namuose

Plėsti dienos ir trumpalaikę socialinę globą vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir fizinę negalią, institucijoje	Organizuojama dienos ir trumpalaikė socialinė globa vaikams ir suaugusiems, turintiems proto, psichikos ir kompleksinę negalią, Jonišio „Saulės“ pagrindinės mokyklos Dienos užimtumo centre	330 300,0 (SB), 482 400,0 (SB(VB))	Joniškio „Saulės“ pagrindinė mokykla	50 vaikų ir suaugusiųjų, turinčių proto ir psichikos negalią, teikiamos dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos, pagalba ir paslaugos šeimos nariams
	Organizuojama dienos socialinė globa vaikams su negalia ir suaugusiems asmenims su negalia Jonišio rajono Žagarės specialiosios mokyklos Dienos užimtumo centre	78 700,0 (SB), 156 000,0 (SB(VB))	Joniškio rajono Žagarės specialioji mokykla	25 vaikų ir suaugusiųjų, turinčių proto ir psichikos negalią, teikiamos dienos socialinės globos paslaugos
Teikti vienišų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikę socialinę globą stacionariose įstaigose	Finansuojama socialinė globa senyvo amžiaus rajono gyventojams socialinės globos įstaigose pagal sutartis	208 000,0 (SB), 193 200,0 (SB(VB))	Sav. administracija	Finansuota 20 socialinės globos vietų senyvo amžiaus asmenų globos namuose
Teikti asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, ilgalaikę socialinę globą stacionariose įstaigose	Organizuojama asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, socialinė globa valstybiniuose socialinės globos namuose pagal sutartis	198 000,0 (SB), 155 200,0 (SB(VB)), 4 000,0 (LRVB)	Sav. administracija	25 asmenų, turinčių psichikos sveikatos sutrikimų, finansuotos socialinės globos paslaugos
Teikti socialinės integracijos paslaugas asmenims su negalia	Finansuojamos socialinės reabilitacijos paslaugos asmenims su negalia bendruomenėje	16 100,0 (SB), 25 200,0 (SB(VB))	Sav. administracija	56 asmenims su negalia teikiamos socialinės reabilitacijos paslaugos bendruomenėje
	Organizuojama asmeninė pagalba asmenims su negalia	134 500,0 (SB(VB))	Sav. administracija	70 asmenų su negalia teikiama asmeninė pagalba
	Atliekamos asmenų su negalia reikalų koordinavimo funkcijos	24 400,0 (SB(VB))	Sav. administracija	Asmenų su negalia reikalų koordinatorius pagal poreikį teikia konsultacinę pagalbą asmenims su negalia
Finansuoti bendruomeninių socialinių inovacijų projektus, skirtus socialinėms paslaugoms teikti	Finansuojamos socialinės paslaugos, skirtos bendruomeniniams socialiniams poreikiams tenkinti	9 000,0 (SB)	Sav. administracija	Finansuoti 3 bendruomeniniai socialiniai projektai
2 tikslas. Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų infrastruktūrą				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos eurais (finansavimo šaltiniai)	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Teikti kompleksinę pagalbą Jonišio rajono šeimoms	Kartu su projekto partneriais (Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centru ir Žmogiškųjų išteklių stebėsenos ir plėtros biuru) organizuojamos kompleksinės pagalbos šeimai paslaugos	77 250,0 (ES) 12 500,0 (SB(VB))	Sav. administracija	700 asmenų suteikta konsultacinė ir kita pagalba

Užtikrinti vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybę bei prieinamumą	Organizuojama Globos centro veikla Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centre, siekiant suteikti kvalifikuotą pagalbą vaikų globėjams (rūpintojams) ir budintiems globotojams, įgyvendinant projektą „Paslaugų, skatinančių ir efektyviai palaikančių globą šeimos aplinkoje, vystymas“	75 400,0 (ES)	Sav. administracija ir Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	70 vaikų globojančioms šeimoms ir budintiems globotojams suteikta kompetetinga specialistų pagalba
Vystyti bendruomeninių paslaugų plėtrą Joniškio rajone asmenims su proto ir psichikos negalia	Organizuojamos socialinės dirbtuvės žmonėms su intelekto ar psichosocialine negalia	52 500,0 (SB), 40 400,0 (ES)	Sav. administracija	Finansuotos socialinių dirbtuvių, kuriose dalyvauja 10 asmenų su proto ar intelekto sutrikimais, paslaugos
	Teikiama kompetetinga atvejo vadybininko pagalba asmenims su intelekto negalia	28 100,0 (ES)	Sav. administracija	Atvejo vadybininko konsultacijas gaus apie 20 rajono gyventojų

*SB – Savivaldybės biudžeto lėšos, SB(VB) – valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos, ES – Europos Sąjungos paramos lėšos, LRVB – valstybės biudžeto lėšos

13. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2024 m.

2024 m. lyginant su 2023 m. išliks augantis ilgalaikės socialinės globos paslaugų poreikis senyvo amžiaus rajono gyventojams, visiškai praradusiems savarankiškumą, ir asmenims, kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia. Šias paslaugas Joniškio rajono gyventojai pageidauja gauti arčiausiai gyvenamosios vietos esančiose regioninėse socialinės globos įstaigose.

2024 m. sausio 1 d. duomenimis eilėje į valstybinius socialinės globos namus laukė 2 asmenys, kuriems nustatyta proto ar psichikos negalia (13.1 lentelė).

13.1. lentelė. Socialinių paslaugų poreikis regioninėse socialinių paslaugų įstaigose

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa	Asmenų, turinčių proto ir psichikos negalią / senų žmonių socialinės globos namai	2
2.	Trumpalaikė socialinė globa	Asmenų, turinčių proto ir psichikos negalią / senų žmonių socialinės globos namai	4
3.	Laikinas atokvėpis (trumpalaikė ar (ir) dienos socialinė globa)	Asmenų, turinčių proto ir psichikos negalią / senų žmonių socialinės globos namai	pagal poreikį

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

14. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

2024 m. Savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti numatomas biudžetas (14.1 lentelė):

- Savivaldybės biudžeto lėšos – 3 225 600,0 eurų;
- LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos – 2 369 300,0 eurų;
- ES struktūrinių fondų ir kitos lėšos – 331 200,0 eurų.

14.1. lentelė. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas			Pagal planines išlaidas
		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms eurais	1 924 000,0	2 491 000,0	2 658 800,0	3 225 600,0
	palyginti su bendru savivaldybės biudžetu proc. (savivaldybės biudžetas eurais)	5,98 (32 192 000,0)	6,41 (38 891 000,0)	6,35 (41 886 500)	7,17 (45 010 400)
2.	LR valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos eurais	1 290 600,0	1 749 900,0	2 036 900,0	2 369 300,0
	iš jų:				
2.1.	šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	274 400,0	385 000,0	455 400,0	502 300
2.2.	sunkios negalios asmenų socialinei globai organizuoti	761 000,0	1 245 800,0	1 462 900,0	1 748 800,0
2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokoms	174 500,0	31 800,0	38 600,0	40 000,0
2.4.	vaikų dienos socialinei priežiūrai organizuoti	45 600,0	51 200,0	52 700,0	53 000,0
2.5.	socialinės reabilitacijos paslaugoms asmenims su negalia bendruomenėje organizuoti	35 100,0	36 100,0	27 300,0	25 200,0
3.	ES struktūrinių fondų lėšos eurais	320 700,0	448 400,0	139 000,0	331 200,0
4.	Asmenų mokestis už socialines paslaugas eurais	393 100,0	530 400,0	577 500,0	590 000,0
5.	Kitos lėšos eurais (projektai ir nepanaudotos valstybės specialiosios tikslinės dotacijos, privačios lėšos)	-	-	-	-
	Iš viso eurais:	3 928 400,0	5 219 700,0	5 412 200,0	6 516 100,0

Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms 2024 m. didės ir planuojama sieks 7,17 proc. bendro Savivaldybės biudžeto. Lėšos, reikalingos socialinėms paslaugoms organizuoti, kasmet numatomos Savivaldybės strateginio veiklos plano 03 programoje „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“.

15. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

2024 m. Savivaldybės gyventojams teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti ir socialinių paslaugų plėtrai užtikrinti naudojamų lėšų šaltiniai, lyginant su 2023 m., planuojama, keisis dėl šių priežasčių:

- Savivaldybės biudžeto išlaidų dalis socialinėms paslaugoms didės visoms planuojamoms teikti paslaugoms, tiek tęstinėms bendrųjų socialinių, socialinės priežiūros ir socialinės globos paslaugoms, tiek naujoms priemonėms, siekiant plėsti socialinių paslaugų tinklą;
- valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų dalis padidės dėl didėjančio socialinių paslaugų srities darbuotojų, teikiančių socialinės priežiūros paslaugas šeimoms, finansavimo; dėl dienos socialinės globos plėtos sunkios negalios asmenims; dėl augančios ilgalaikės socialinės globos paslaugų kainos seniems žmonėms ir asmenims su proto ir psichikos negalia, kuriems nustatyta sunki negalia; skatinama asmenų su negalia socialinė integracija; finansuojama vaikų dienos centrų veikla;
- valstybės biudžeto lėšų dalis, skirta vaikų globos (rūpybos) išmokoms, planuojama išliks pastovi dėl mažėjančio institucijoje globojamų rajono vaikų skaičiaus;
- ES struktūrinių fondų paramos lėšų dalis augs dėl einamaisiais metais pradedamų įgyvendinti socialinių paslaugų infrastruktūros plėtos projektų („Perėjimas nuo institucinės globos prie bendruomeninių paslaugų plėtos Savivaldybėje asmenims su proto ir psichikos negalia“,

„Kompleksinių paslaugų Joniškio rajono šeimoms teikimas“, „Integralios pagalbos teikimas Joniškio rajone“, „Paslaugų, skatinančių ir efektyviai palaikančių globą šeimos aplinkoje, vystymas“).

16. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

Socialinių paslaugų organizavimui ir teikimui užtikrinti Savivaldybė naudoja valstybės biudžeto, Europos Sąjungos ir Savivaldybės biudžeto lėšas, kurios sudaro didžiąją dalį šioms paslaugoms skiriamų lėšų (16.1 lentelė).

16.1. lentelė. Socialinių paslaugų finansavimas iš Savivaldybės biudžeto lėšų

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos eurais	
		2022 m.	2023 m.
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	-	-
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	1.257.600,0	1.571.300,0
	iš jo:		
2.1.	savivaldybės pavaldumo įstaigų	1.023.600,0	1.218.000,0
2.2.	regioninių socialinių paslaugų įstaigų pagal lėšų kompensavimo sutartis	144.561,0	183.640,0
2.3.	nevyriausybinių organizacijų ir privačių įstaigų pagal išlaidų kompensavimo sutartis	89.439,0	169.660,0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybiniams organizacijoms	15.700,0	14.400,0
4.	Finansavimas vykdančioms socialinių paslaugų programoms	911.500,0	1.076.600,0
	Iš viso:	2.184.800,0	2.662.300,0

17. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant įgyvendinti teisės aktų, reglamentuojančių socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokestį, nuostatas, didinti darbuotojų motyvaciją ir gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę, kasmet didinamas darbo užmokestis ir sudaromos sąlygos jų profesiniam tobulėjimui.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatomis, kasmet didinama socialinių paslaugų srities darbuotojų pareiginės algos pastovioji dalis dėl augančių minimaliųjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų ir priemokų už turimą kvalifikacinę kategoriją. Atsižvelgiant į minėto įstatymo nuostatas, socialiniams darbuotojams, kuriems nustatytas minimalus pareiginės algos koeficientas, jis didinamas 21 proc.; už turimą kvalifikacinę kategoriją pareiginė alga didinama nuo 15 proc. iki 30 proc.

Lėšos Savivaldybės biudžetinių įstaigų socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokesčiui didinti planuojamos atsižvelgiant į Savivaldybės finansines galimybes ir biudžeto sandaros principus. Planuojama, kad 2024 m. šiose įstaigose darbo užmokesčiui ir Sodros įmokoms skirtos išlaidos sudarys apie 1128,0 tūkst. eurų (2023 m. panaudota – 838,7 tūkst. eurų) iš Savivaldybės biudžeto lėšų ir 1240,3 tūkst. eurų (2023 m. panaudota – 971,8 tūkst. eurų) iš valstybės biudžeto lėšų.

Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, toliau bus keliama socialinį darbą dirbančiųjų kvalifikacija. Socialines paslaugas teikiančios įstaigos tam tikslui savo biudžetuose 2024 m. yra suplanavusios skirti 20,5 tūkst. eurų. (2023 m. panaudota – 18,6 tūkst. eurų).

18. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytais priemonių finansavimu

Siekiant išlaikyti Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų teikimo kokybę ir plėtrą, šiai sričiai finansavimas 2024 m. didės, palyginti su 2023 m. Palyginti 2023 m. faktines išlaidas ir planuojamas Savivaldybės biudžeto išlaidas socialinėms paslaugoms 2024 m. matyti, kad lėšų poreikis augs ženkliai (566,8 tūkst. eurų). Plane išdėstytos priemonės yra numatytos, atsižvelgiant į Savivaldybės finansines galimybes jas organizuoti ir įgyvendinti.

19. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų vertinimas

Savivaldybėje gyvena įvairių socialinių grupių asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė ar vienkartinė socialinė parama ir socialinės paslaugos. Daugeliui jų užtikrinamos kokybiškos socialinės paslaugos, visiems potencialiems socialinių paslaugų gavėjams, kurių fizinis ir socialinis savarankiškumas yra ribotas arba jie patiria socialinę riziką, užtikrinamas socialinių paslaugų pasirinkimas ir prieinamumas. Savivaldybėje vykdoma prioritetinių socialinių paslaugų plėtra ir esamo socialinių paslaugų tinklo vystymas, paslaugų kokybės užtikrinimas, apklausos dėl socialinių paslaugų poreikio tenkinimo, informacijos pakankamumo apie teikiamas socialines paslaugas.

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

20. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Socialinių paslaugų plėtros vizija – kurti gyventojų poreikius atitinkančią socialinių paslaugų sistemą, užtikrinant teikiamų socialinių paslaugų prieinamumą ir tęstinumą, vykdyti bendrųjų ir socialinės priežiūros paslaugų plėtrą, įtraukiant nevyriausybinės organizacijas.

Įvertinus Savivaldybės gyventojams teikiamas socialines paslaugas pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-578 patvirtintus Socialinių paslaugų išvystymo normatyvus bei socialinių paslaugų gavėjų poreikius, per ateinančius 3 metus reikia ir toliau didinti socialinės priežiūros paslaugų aprėptį ir prieinamumą senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia, atnaujinti ir plėsti socialinių paslaugų infrastruktūrą asmenims su proto ir psichikos negalia bendruomeninėje aplinkoje, įtraukti į paslaugų organizavimą ir teikimą bendruomenines ar nevyriausybinės organizacijas.

21. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Atsižvelgiant į socialinių paslaugų tinklo išvystymą ir socialinių paslaugų poreikio tenkinimo tendencijas, 2024 m. bus tęsiamos ar pradėtos vykdyti naujos priemonės ar projektai, orientuojantis į paslaugas šeimai ir vaikui bei pagalbą senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia:

- vystomos prevencinės socialinės paslaugos asmenims (šeimoms, bendruomenėms), siekiant stiprinti asmens (šeimoms) gebėjimą savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime, gilinti žinias ir ugdyti įgūdžius, kad ateityje būtų išvengta galimų socialinių problemų ir socialinės rizikos atsiradimo, skatinti bendruomenės socialinę įtrauktį. Planuojamos kompleksinės paslaugos šeimai, darbas su bendruomene, atvirasis darbas su jaunimu. Kompleksines paslaugas šeimai (projektas „Kompleksinių paslaugų Joniškio rajono šeimoms teikimas“) Savivaldybės teritorijoje organizuos bendruomeniniai šeimos namai, kurių funkcijas pavesta vykdyti Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centrui;

- aktyvinant vaikų globos šeimoje procesą ir užtikrinant Globos centro veiklos rėmimą, bus vykdomas naujas projektas „Paslaugų, skatinančių ir efektyviai palaikančių globą šeimos aplinkoje, vystymas“, tęsiant iki 2023 m. vidurio įgyvendintą „Vaikų gerovės ir saugumo didinimo, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimo bei prieinamumo plėtra“ projektą. Įgyvendinant projektą, plėtojamą globą šeimos aplinkoje skatinančios ir palaikančios paslaugos, didinančios Globos centro veikiančio Joniškio rajono vaiko ir šeimos gerovės centro sudėtyje teikiamų paslaugų prieinamumą ir kokybę;

- bus tęsiamas 2023 m. gegužės mėn. pradėtas įgyvendinti projektas „Integrali pagalba Joniškio rajono savivaldybėje“ (teikiamos dienos socialinės globos ir slaugos paslaugos). Teikiant kompleksines integralios pagalbos paslaugas, sudaromos sąlygos artimiesiems, prižiūrintiems šeimos narius su negalia, įgyti, tobulinti profesinę kvalifikaciją ir (arba) dalyvauti darbo rinkoje, o jų globojamiems šeimos nariams – kiek įmanoma ilgiau likti gyventi savo namuose ir gauti reikiamą pagalbą. Šios paslaugos finansuojamos Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto lėšomis;

- teikiamos „Socialinio taksi“ transporto paslaugos asmenims su negalia, senyvo amžiaus ar nutolusiose nuo rajono centro vietovėse gyvenantiems asmenims, kuriems reikalingas pavėžėjimas trumpais atstumais į gydymo įstaigas, prekybos vietas, kitas institucijas ar įstaigas, palydėjimo paslauga. Pavėžėjimą numatyta finansuoti Savivaldybės biudžeto lėšomis;
- įgyvendinant bendruomeninių paslaugų plėtrą, 2024 m. bus vykdomas ilgalaikis iki 2029 m. truksiantis projektas „Perėjimas nuo institucinės globos prie bendruomeninių paslaugų plėtros Jonišio rajono savivaldybėje asmenims su proto ir psichikos negalia“. Projektą apims socialinių dirbtuvių veiklų organizavimas asmenims su proto ir psichikos negalia, papildomai Savivaldybėje bus įdarbintas atvejo vadybininkas, kuris teiks konsultacijas ir pagalbą intelekto sutrikimų turintiems asmenims;
- 2024 m. bus rengiama projektinė dokumentacija projektams „Paslaugų, reikalingų institucinės globos pertvarkai įgyvendinti infrastruktūros modernizavimas“ (paslaugų teikimui pritaikyti / įsigyti 2 apsaugoti būstai (2025–2026 m.); pritaikyti 1 grupinio gyvenimo namai (2025 m.); įkurtos socialinės dirbtuvės Jonišio rajone (2025–2026 m.)) ir „Nestacionarių socialinių paslaugų jaunimui infrastruktūros modernizavimas ir plėtra“ (įkurtas atviras jaunimo centras Jonišio rajone (2025–2026 m.)). Jų įgyvendinimas iš Europos Sąjungos ir Savivaldybės biudžeto lėšų planuojamas nuo 2025 metų;
- įgyvendinant LR Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą, toliau bus organizuojama asmeninė pagalba asmenims su negalia – individuali pagalba, teikiama asmeninio asistento; papildomai finansuojama nevyriausybių organizacijų teikiama socialinė reabilitacija asmenims su negalia bendruomenėje;
- bus vystomi bendruomeniniai socialinių inovacijų projektai, skirti socialinėms paslaugoms neigaliesiems, jaunimui, šeimoms teikti.

Per ateinančius 3 metus Savivaldybėje prognozuojamos (plečiamos) socialinės ir asmenų su negalia teisių apsaugos priemonės įgyvendinančios paslaugos nurodytos 21.1 lentelėje.

21.1. lentelė. Prognozuojamų teikti socialinių paslaugų rūšys ir mastas

Paslaugos rūšys	Gavėjų skaičius		
	2024 m.	2025 m.	2026 m.
Potencialių socialinių paslaugų gavėjų paieška	80	90	100
Kompleksinės paslaugos šeimai	700	750	800
Darbas su bendruomene	50	60	70
Transporto organizavimas	180	200	220
Atvirasis darbas su jaunimu	150	150	200
Sociokultūrinės paslaugos	60	60	60
Pagalba į namus (per mėnesį)	300	320	350
Socialinė priežiūra šeimoms (šeimų skaičius)	110	105	100
Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas riziką patiriantiems asmenims	50	60	70
Socialinės dirbtuvės asmenims su proto ar psichikos negalia	10	10	10
Laikinas apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centre	20	20	20
Laikinas apnakvindinimas nakvynės namuose	30	30	30
Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose (mamos su vaikais)	4	4	4
Apgyvendinimas grupinio gyvenimo namuose (asmenys su proto negalia)	-	-	10
Apsaugotas būstas suaugusiems asmenims su negalia, socialinę riziką patiriantiems asmenims	4	4	12
Socialinė reabilitacija asmenims su negalia bendruomenėje	160	170	180
Laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra)	5	10	15
Intensyvi krizių įveikimo pagalba	10	10	10
Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įtėviams ar besirengiantiems jais tapti	80	80	80
Pagalbos pinigai	60	70	80
Vaikų dienos socialinė priežiūra	160	160	160
Palydėjimo paslauga jaunuoliams	2	4	6

Dienos socialinė globa asmens namuose	70	80	90
Dienos socialinė globa institucijoje	70	70	70
Laikinas atokvėpis (socialinė globa)	5	5	10
Trumpalaikė socialinė globa	10	15	20
Ilgalaikė socialinė globa (senų asmenų ir asmenų su proto ar psichikos negalia)	100	110	120
Ilgalaikė socialinė globa (be tėvų globos likusiems vaikams)	60	60	60

22. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Savivaldybės biudžeto lėšų dalis socialinėms paslaugoms per pastaruosius 3 metus augs. Palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu 2024 m., lėšų, planuojamų skirti socialinėms paslaugoms, lygis kils 0,82 proc. (22.1 lentelė).

22.1. lentelė. Savivaldybės biudžeto lėšų dalis socialinėms paslaugoms

Metai	2022	2023	2024 planas	2025 planas	2026 planas
Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, lyginant su bendru savivaldybės biudžetu proc.	6,41	6,35	7,17	7,5	7,6

Ateityje Savivaldybės biudžeto lėšų dalis turėtų augti, nes bus vykdoma institucinės asmenų su proto ir psichikos negalia globos pertvarka, papildomai finansuojamos šeimos ar asmenys, globojantys be tėvų globos likusius vaikus, vaikų dienos centrai, bendruomeninės socialinių paslaugų plėtros iniciatyvos, įgyvendinamos kitos, prevencinių paslaugų šeimai ir vaikui, asmenų su negalia socialinės integracijos priemonės. Išlaidų augimą sąlygos ir didėjantis biudžetinių įstaigų socialinių ir individualios priežiūros darbuotojų darbo užmokestis.

23. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Socialinėms paslaugoms Savivaldybės gyventojams teikti reikalingų lėšų poreikis per 3 ateinančius metus, planuojama, didės, nes kasmet auga ilgalaikės socialinės globos kainos, didėja socialinių paslaugų srities darbuotojų darbo užmokestis, įgyvendinamos naujos priemonės ir iniciatyvos.

Be to, siekiant pertvarkyti ilgalaikės socialinės globos įstaigų asmenims su proto ir psichikos negalia infrastruktūrą, vykdyti naujų, kompleksinės pagalbos šeimai ir asmenims su negalia paslaugų plėtrą, bus naudojamos Europos Sąjungos paramos lėšos socialinių paslaugų ir jos infrastruktūros plėtrai (23.1 lentelė).

23.1. lentelė. Prognozuojamos išlaidos ateinantiems 3 metams

Lėšų šaltinis (tūkst. Eur)	2021 metai (faktas)	2022 metai (faktas)	2023 metai (faktas)	2024 metai (planas)	2025 metai (planas)	2026 metai (planas)
Savivaldybės biudžeto	1924,0	2491,0	2658,8	3225,6	3600,0	3400,0
LR valstybės biudžeto	1290,6	1749,9	2036,9	2369,3	2400,0	2450,0
Europos Sąjungos	320,7	448,4	139,0	331,2	1389,7	709,7

24. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

24.1. lentelė. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų ilgalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims, turintiems proto ir psichikos negalią	2
Suaugusių neįgalių asmenų ir senyvo amžiaus asmenų trumpalaikė socialinė globa socialinės globos namuose asmenims, turintiems proto ir psichikos negalią	4
Laikinas atokvėpis socialinės globos namuose asmenims, turintiems proto ir psichikos negalią	pagal poreikį

VI SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

25. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojas yra Skyrius. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūrą vykdo biudžetinių socialines paslaugas teikiančių įstaigų vadovai, perkamų socialinių paslaugų teikėjai ir Skyrius pagal kuruojamą sritį.

26. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir vertinimo rezultatai

Plano tikslai, uždaviniai ir priemonės atitinka Savivaldybės 2024–2026 m. strateginio veiklos plano 3 programos „Socialinės paramos įgyvendinimas ir sveikatos apsaugos paslaugų gerinimas“ 01 02 ir 01 03 uždavinius („Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų infrastruktūrą“, „Skatinti įvairių gyventojų grupių integraciją ir teikti kokybiškas bei poreikius atitinkančias socialines paslaugas“), todėl jie bus įgyvendinami ir įgyvendinimo priežiūra atliekama reguliariai, atsižvelgiant į organizuojamų paslaugų specifiką ir poreikį, Savivaldybės biudžeto galimybes metų eigoje.

Pasibaigus biudžetiniams metams įstaigos Skyriui pateikia priemonių įvykdymo ataskaitas, kuriomis vadovaujantis rengiama bendra Savivaldybės strateginio veiklos plano praėjusių kalendorinių metų įgyvendinimo ataskaita. Ataskaita analizuojama ir svarstoma bendra Savivaldybėje nustatyta vykdomų programų stebėsenos tvarka.

27. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Atliekant Plano peržiūrą, vertinamas Plano ir jo priemonių tikslingumas, atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtaką Planui įgyvendinti ir tikslams siekti.

Vertinant Planą, stebima, ar pasiekti laukti rezultatai, ar įgyvendinamos visos priemonės rezultatams pasiekti, ar skirtos ir pakankamos numatytos lėšos. Atsižvelgiama į įvairias socialines grupes atstovaujančių organizacijų ar pavienių asmenų pateiktas pastabas bei pasiūlymus. Analizuojami veiksniai, kurie gali turėti reikšmės numatytiems rezultatams pasiekti, ir numatomos priemonės neigiamiems veiksniams pašalinti.